

SAVONIA

ammattikorkeakoulu

OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
KULTTUURIALA

POPIT ROCKIKSI

Popkappaleiden sovittamista rockmusiikiksi

TEKIJÄ   Elisa Korhonen

Koulutusala Kulttuuriala	
Tutkinto-ohjelma Musiikkipedagogin tutkinto-ohjelma	
Työn tekijä(t) Elisa Korhonen	
Työn nimi Popit Rockiksi	
Päiväys 9.5.2022	Sivumäärä/Liitteet 33
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Savonia ammattikorkeakoulu	
Tiivistelmä <p>Popit Rockiksi - taiteellisessa opinnäytetyössä päämääränä oli sovittaa populaarimusiikin kappaleita rock- ja metallimusiikiksi sekä päästä esittämään sovitukset yleisölle. Tämän lisäksi opinnäytetyössä tutustutaan yleisesti sovittamiseen sekä rockmusiikin historiaan ja tyylipiirteisiin.</p> <p>Kokonaisuudessaan opinnäytetyöprosessi toteutettiin noin vuodessa, alkaen kesällä 2021. Tässä ajassa kappaleet sovitettiin, harjoiteltiin yhtyeen kanssa ja järjestettiin konsertti, jossa kappaleet esitettiin. Kappaleiden sovittaminen tapahtui yksin sekä yhdessä yhtyeen kanssa. Kappaleet sovitettiin rockmusiikille ominaisille soittimille, eli kahdelle kitaralle, bassolle, rummuille, koskettimille sekä laululle. Opinnäytetyötä varten haastateltiin myös rockmusiikin ja sovittamisen ammattilaisia.</p> <p>Työn tuloksena on kuusi (6) sovitusta, jotka esitettiin yleisölle Kuopiossa Ravintola Ottopojassa 28.3.2022.</p>	
Avainsanat musiikki, rock, metallimusiikki, heavy, pop, sovittaminen	

Field of Study Culture	
Degree Programme Degree Programme in Music Pedagogy	
Author(s) Elisa Korhonen	
Title of Thesis Pop to Rock	
Date 9.5.2022.	Pages/Appendices 33
Client Organisation /Partners Savonia University of Applied Sciences	
Abstract (NOTE: write/insert all your text in the grey box below, also if you use copy + paste) <p>In the artistic thesis Pop to Rock, the goal was to arrange pop songs to rock and metal, and perform these arrangements to a live crowd. In addition, this thesis covers arranging in general, and the history and characteristics of rock music.</p> <p>The thesis project was done in roughly a year, beginning in summer 2021. In this time, the songs were arranged, rehearsed with band, and a concert was held in which the songs were performed. The songs were arranged both alone, as well as with together with the band. The songs for were arranged for instruments that are typical for rock music, 2 guitars, bass guitar, drums, keyboards and vocals. Professionals of both rock music and arranging wrer interviewed for this thesis.</p> <p>All of this resulted in six arrangemens, that were performed in front of a live audience in Kuopio, Ravintola Ottopoika 28.03.2022.</p>	
Keywords music, rock, metal, heavy, pop, arranging	

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 ROCKMUSIIKKI JA SOVITTAMINEN	8
2.1 Rock- ja metallimusiikki genreinä	8
2.2 Rock- ja metallimusiikille ominaisia tyylipiirteitä	9
2.2.1 Kitaralle ominaiset tyylipiirteet.....	9
2.2.2 Bassolle ominaiset tyylipiirteet.....	9
2.2.3 Koskettimille ominaiset tyylipiirteet	10
2.2.4 Rummuille ominaiset tyylipiirteet	10
2.2.5 Laululle ominaiset tyylipiirteet	10
2.3 Mitä on sovittaminen?	11
2.4 Sovittaminen yksin ja yhdessä	11
3 OMA SOVITUSPROSESSI	13
3.1 Oma sovitusprosessi	13
3.2 Sovitusprosessin vaikeudet.....	13
3.3 Instrumenttien sovittaminen.....	14
3.3.1 Sähkökitarat.....	14
3.3.2 Basso	14
3.3.3 Koskettimet.....	14
3.3.4 Rummut	15
3.3.5 Laulu	15
4 KAPPALEET	16
4.1 Hipit rautaa	16
4.2 I'll make a man out of you	17
4.3 TEXAS.....	18
4.4 Better Off.....	19
4.5 She Wolf	20
4.6 Valssi tanssitaidottomille	22
5 KONSERTTI.....	24
5.1 Järjestäminen.....	24
5.2 Esiintyminen.....	25
6 POHDINTA	27

LÄHTEET	29
LIITTEET	31
LIITE 1: VALSSI TANSSITÄIDOTTOMILLE SOOLON KOMPPILAPPU	31
LIITE 2: KEIKKAJULISTE	32
LIITE 3: SETTILISTA.....	33

1 JOHDANTO

Taiteellisen opinnäytetyöni aiheeksi valikoitui populaarimusiikin sovittaminen rock- ja metallimusiikiksi. Kirjallisessa osuudessa kerron yleisesti rockmusiikista sekä sovittamisesta, omasta sovitusprosessistani ja sen etenemisestä, sekä lopputuloksesta eli konsertista.

Opinnäytetyöni aiheen valitseminen ei ollut helppoa. Ajatus omien kappaleiden tekemisestä kävi mielessä, mutta se ei houkuttanut tarpeeksi. Päädyin valmiiden kappaleiden sovittamiseen rockiksi, sillä muiden artistien ja yhtyeiden tekemät rock- tai heavysovitukset tunnetuista popkappaleista ovat aina kiehtoneet minua. Niiden avulla olen pysynyt myös populaarimusiikin ajan hermolla, sillä kuuntelen henkilökohtaisesti mieluummin rockmusiikkia.

Rock- ja heavymusiikiksi sovittaminen on itselleni jo jollain tavalla tuttu aihe, sillä olen mukana vuodesta 2015 asti toimineessa Hevimessu-produktiossa, jolla olemme esiintyneet useammassa eri kaupungissa esittäen metallisovituksia virsistä. Sovitin produktiossa laulu- ja stemmaosuuksia, mutta instrumenttiosuuksien sovittamiseen en osallistunut. Opinnäytetyöni myötä pääsinkin pureutumaan koko bändille sovittamiseen paremmin itsenäisesti sekä yhdessä yhtyeeni kanssa.

Valitsin sovitusprojektiin populaarimusiikista sekalaisen joukon eri tyyllisuuntaisia kappaleita. Mukaan mahtui muun muassa musikaali-, pop-, poprock-, suomirock-, elektroninen pop- sekä folkmusiikkia. Kappalevalintoihin vaikuttivat omat musiikki- mieltymykseni vuosien varrelta. Vaikka miellän itseni raskassointisen rockmusiikin ystäväksi, olen silti aina kuunnellut ja pitänyt musiikista tyyllilajista riippumatta. Halusin, että jokaisella kappaleella on tai on ollut jokin merkitys elämäni varrella. Halusin myös kaikkien valitsemieni alkuperäisten kappaleiden olevan erityylisiä musiikki- genreiltään, jotta jokaisen sovituksen tekeminen lähtisi eri lähtökohdasta ja näkökulmasta. Tämän taiteellisen opinnäytetyön kirjallisessa osuudessa käsittelen jokaisen kappaleen sovitusprosessia erikseen.

Pyrin myös tutkimaan erilaisia keinoja ja näkökulmia siitä, miten sovittamista voi toteuttaa. Sovitin kappaleita yleensä aina aluksi itsenäisesti, mutta lopullisen sovitus- työn tein yhdessä kuusihenkeen yhtyeeni kanssa. Kokoonpanoon kuuluivat basso, koskettimet, rummut sekä kaksi kitaraa. Itse toimin yhtyeessä kuudentena jäsenenä ja lauloin vokaaliosuudet sovituksiin. Hain erilaisia näkökulmia sovittamiseen muun muassa haastatteleamalla ammattilaisia, lukemalla sovittamisesta ja musiikista,

kuuntelemalla eri artistien ja bändien sovituksia toisten kappaleista, sekä yksinkertaisesti itsenäisesti ja bändin kanssa kokeilemalla erilaisia musiikillisia vaihtoehtoja.

2 ROCKMUSIIKKI JA SOVITTAMINEN

2.1 Rock- ja metallimusiikki genreinä

Musiikki jaetaan erilaisiin tyylilajeihin eli genreihin, joilla kaikilla on omat tunnusmerkkinsä ja sääntönsä. Nämä tunnusmerkit ja säännöt määrittävät musiikin tyylinmukaisuuden sekä sen, sopiiko se genren asettamiin rajoituksiin. Eri musiikkityyleissä voi silti olla paljon yhteneväisyyksiä. (Montiel 2015.)

Rockmusiikin synty ajoitetaan 1950-luvulle, vaikka sen juuret ovat olleet olemassa aiemmin. Rockgenrellä on erilaisia keskeisiä arvoasetelmia. Musiikissa voidaan arvottaa enemmän joko tekstisisältöä eli lyriikoita tai esimerkiksi soitintaituruutta eli virtuositeettia, jolloin painoarvo on jossain tietyssä instrumentissa, yleensä kitarassa. Virtuositeetti on vahva suuntaus progressiivisessa rockissa sekä metallimusiikissa. Rockissa on rytmisen, melodinen ja harmoninen selkeys sekä paljon toistoja. Yleinen bändikokoonpano on rummut, basso, kitara ja laulu. (Casal 2014.)

Kitaristi Tuomas Wäinölän mukaan rock- ja popmusiikin ero on muuttuva. Rockmusiikki on ennen ollut osa populaarimusiikkikulttuuria, mutta nykyisin popmusiikki mielletään enemmän konemusiikiksi. Rockmusiikki taas on kitaravetoista musiikkia, minkä pitkiin perinteisiin liitetään muun muassa kovaäänisyyttä, kapinaa ja kitaraa. (Wäinölä 2021.)

Termit heavy- ja metallimusiikki alkoivat kehittyä 1960-luvun loppu puolella kuvaamaan tietynlaista uutta esiin nousevaa rockmusiikin tyyliä. 1970-luvun alussa niistä muodostui erottuvat termit. Metallimusiikin määritelmä on laaja, eikä sen rajaaminen ole helppoa. Sen ja muun populaarimusiikin eroja voidaan kuitenkin hahmottaa esimerkiksi yleisen soundin kuten säröjen ja äänekkyiden kautta, ulkomusiikillisten tekijöiden kuten sanoitusten kautta sekä yhteisön ja sen määrittämien rajojen perusteella. Myös aikakausi voi vaikuttaa erojen hahmottamiseen, sillä eri aikakausina soittaneet yhtyeet saatetaan luokitella eri tyylilajeihin, vaikka ne musiikillisesti muistuttavat toisiaan. Metallimusiikin määritelmän käsitykseen voi vaikuttaa myös henkilön ikä, yleiset kuuntelutottumukset, kulttuurinen tausta tai asuinmaa. Esimerkiksi 1970-luvulla syntyneet voivat luokitella *Led Zeppelin* tai *Deep Purple* yhtyeet metallimusiikiksi, mutta nuorempi ikäpolvi voisi kuvata näitä vanhoiksi rockyhtyeiksi. (Lilja 2009, 21-23.)

Metallimusiikin yleisimmät ominaisuudet ovat kovaäänisyys sekä kitaran säröinen soundi. Korkeat äänenpainetasot sekä särön käyttö ovat kehittyneet metallimusiikin

historian aikana. Säröllä on merkittävä rooli myös harmonian ja melodian menetelmissä, sointujen rakenteessa sekä niiden tonaalisessa kontekstissa. Metallimusiikin säröisten soundien takia joitakin sointurakenteita käytetään useammin kuin toisia. Näihin lukeutuvat muun muassa kvintti-, duuri- sekä dominanttiseptimisoinnut. (Lilja 2009, 101-102.)

2.2 Rock- ja metallimusiikille ominaisia tyylipiirteitä

2.2.1 Kitaralle ominaiset tyylipiirteet

Metallimusiikissa kitaralle merkittävimpiä tyylipiirteitä ovat sen säröinen soundi sekä kvinttisoinnut. Kvinttisointuja pidetään metallimusiikin käytetyinpänä harmonisena elementtinä. Niissä soitetaan soinnun pohjasävel, viides eli kvinttisävel sekä mahdollisesti oktaavi pohjasävelelle. (McCandless 2009, 63.) Kvinttisoinnun voi soittaa myös käänteisenä eli kvarttisointuna, jolloin perusääni siirtyy ylimmäksi ääneksi, jättäen kvinttisävelen pohjasäveleksi. Tätä käytetään muun muassa Deep Purplen *Smoke On The Water* kappaleessa. (Lilja 2009, 103.)

1980-luvulla metallimusiikissa standardiksi muodostui kahden kitaran käyttö yhden sijaan. Esimerkiksi yhtyeet Iron Maiden, Accept sekä Judas Priest sovittivat kappaleensa kahdelle kitaralle, jolloin ne täydentävät toistensa soittoa muun muassa käyttämällä eri käännöksiä samasta soinnusta, sekä harmonisoimalla toistensa melodialinjoja ja riffejä. (Lilja 2009, 42.)

Tapoja, joilla instrumentalistit kuten kitaristit pääsevät yleensä esille, ovat soolopaikat. Varsinkin progressiivisessä rockissa soolot ovat kappaleissa isossa osassa. Soolot progressiivisessä rockissa ovat verrattavissa myös rockmusiikin toisessa genressä eli heavymusiikissa. Tällöin soolokitara on yleensä ainoa soitin, jolle tarjotaan mahdollisuus soolo-osuuksiin. (McCandless 2009, 49-50.)

Raskaan soundin aikaansaamiseksi kitarat voidaan virittää normaalivirettä alemmaksi. Tällöin soittimen tonaalinen luonne muuttuu alhaalta resonoiviksi taajuuksiksi. (McCandless 2009, 61-62.)

2.2.2 Bassolle ominaiset tyylipiirteet

Kitaran lisäksi myös basso voidaan virittää normaalia virettä matalammalle. Metallimusiikissa on myös ominaista käyttää useampi kielistä, kuten kuusikielistä bassoa nelikielisen sijaan. Alhaalta resovoinat avoimet basson kielet sekä kitaran avoimet soinnut saavat aikaan metallimusiikille ominaisen erittäin raskaan soundin, kuten Dream Theaterin kappaleessa *The Mirror*. (McCandless 2009, 62.)

1970-luvulla heavymetallimusiikin bassonsoittoon kehittyi melodisia elementtejä rytmisten elementtien lisäksi. Basso soittaa usein samaa riffiä kitaran kanssa samanaikaisesti nuotista nuottiin eli unisonona. Myös omat linjat ja niin sanotut likit, jotka kommentoivat kitaran osuuksia ovat yleisiä, joita esiintyy muun muassa rockyhtye Led Zeppelinin kappaleessa *Immigrant song*. (Lilja 2009, 37.)

2.2.3 Koskettimille ominaiset tyylipiirteet

Klassiseen kitara-basso-rummut kokonaisuuteen lisätään yleensä kosketinsoittimet. Koskettimien rooli voi olla toimia taustasoittimena ilman merkittävämpää temaattista roolia. (Lilja 2009, 38 & 42.) Rooli voi olla kuitenkin myös enemmän esillä rockmusiikin alalajeissa kuten progressiivisessa rockissa (muun muassa yhtye Dream Theater), jossa kosketinsoittimet, erityisesti syntetisaattorit ja muut elektroniset kosketinsoittimet, ovat yksi genren tunnusmerkeistä (McCandless 2009, 45).

2.2.4 Rummuille ominaiset tyylipiirteet

Metallimusiikissa rumpukompista raskaan tekee muun muassa tuplabasarin käyttö. Yksi merkittävimmistä rumpukompeista, jossa tuplabasaria käytetään, on "blast beat", missä yhdistellään nopeita lyhytkestoisia rytmejä ja jota esitetään nopeassa tempossa suurella dynaamisella tasolla isolla rumpusetillä. (McCandless 2009, 62.) Esimerkiksi yhtye Napalm Deathin kappaleessa *Scam* käytetään blast beat -komppia sekä tuplabasaria (Schlueter 2017).

♩ = 178
1:18

NUOTTIESIMERKKI 1. Harris, Mick: Napalm Death. *Scam* (Schlueter 2017)

2.2.5 Laululle ominaiset tyylipiirteet

Metallimusiikille ominaisia laulullisia äänenkäyttötapoja ovat muun muassa lähes oopperamainen laulusoundi, vibraton käyttö sekä huutaminen ilman määriteltyjä sävelkorkeuksia (McCandless 2009, 62). Näiden lisäksi heavy- ja metallimusiikissa käytetään paljon erilaisia raspiefektejä, kuten *distortion* eli särö, *creak* ja *creaking* eli narina sekä narina ja ääni yhdessä, *rattle*, jota kuvataan esimerkiksi korpin tai lokin äänenä, sekä *grunt* eli örinä (Multanen julkaisuaika tuntematon, 1).

2.3 Mitä on sovittaminen?

Sovittaminen, eli sävellyksen muokkaaminen omalla luovalla tavalla antaa mahdollisuuksia lisäillä alkuperäiseen sävellykseen uusia elementtejä, osia tai vaihtaa kokonaan kappaleen tyylilajia. Sovittajalle lähes välttämättömiä taitoja ovat jonkin instrumentin hallitseminen sekä kohtuullinen laulutaito. Soittajana ei tarvitse olla täydellinen, mutta olisi hyvä pystyä ilmaisemaan sovitukseen haluamiaan asioita, kuten rytmejä, melodioita ja harmonioita konkreettisesti. Melodiainstrumenttien kirjoitetut osuudet olisi hyvä pystyä laulamaan itse, sillä silloin ne ovat yleensä myös luontevia soitettaviksi. Tästä syystä myös nuotintaitoisten muusikoiden kanssa työskentelyssä soitto- ja laulutaidosta on sovittajana hyötyä. Instrumenttituntemus on olennaista sovittamisessa. Omien työkalujen tuntemus sekä oman musiikkigenren perusasiat, esimerkiksi äänialat ja keskeiset soittotekniikat, olisi hyvä olla hallussa. (Lilja 2014.)

Muusikko Tuomas Wäinölän mukaan sovittaminen on hyvä aloittaa selvittämällä, mikä kappale sovitetaan. Alkuperäisen teoksen melodian, harmonian, sanoituksen, rytmin, rakenteen ja yleisen tunnelman tunteminen läpikotaisin on tärkeää. Myös se millaiselle kokoonpanolle, miten, miksi ja missä esitetään sekä minkälaista tunnetta sovituksella halutaan korostaa tulee selvittää. Sovitusta voi tehdä yksin tai yhteistyönä, tai sen voi keksiä yhtyeen kanssa yhdessä soittaessa. (Wäinölä 2021.)

2.4 Sovittaminen yksin ja yhdessä

Muusikko Mika Säpin mukaan sovittaminen on nopeampaa yksin kuin suuren tiimin kanssa. Yksin työskentelyn vaarana on kuitenkin se, että sovituksista tulee yksitoikkoisia. Toisaalta yksitoikkoisuuteen löytyy ratkaisu bändiharjoituksissa, sillä kaikki sovitukset muuttuvat bändin kanssa soittaessa. Näin saadaan sovitukseen muitakin näkökulmia kuin vain oma. (Säppi 2022.)

Sovittaminen, säveltäminen ja soitintaminen limittyvät usein yhteen. Sävellystä tehdessä nämä kaikki voivat tapahtua yhtä aikaa. Klassisen musiikin säveltäjät soittavat teoksensa jo sävellysvaiheessa. Näin tehdään yleensä myös rytmimusiikissa, jossa sävellykset voidaan sovittaa tietyille kokoonpanolle yhteistyönä bändin kanssa. (Lilja 2014.) Säveltäjää on totuttu pitämään yksinäisenä puurtajana. Yksin työskentely tähtää kuitenkin kommunikaatioon ja yhteyteen vastaanottajan eli kuulijan kanssa. "Keskenään teosta ei saa näyttää muille" on vanha neuvo, josta moni säveltäjä pitää kiinni. Tästä johtuen säveltäjä on itse oma kuulijansa, eikä sävellyksiä yleensä näytetä esimerkiksi testikuulijalle. (Kortekangas 2005, 71.) Säveltäjä voi tuoda sävellyksensä raakaversioon myös bändiharjoituksiin, jossa se hiotaan

yhdessä lopulliseen muotoon. Yhtye voi siis säveltää omia kappaleitaan myös yhdessä tuotantotiiminä. Tekijät voivat vaihtua kappalekohtaisesti, mutta usein sovitus on bändin yhteistä käsialaa. (Karhumaa 2000, 51.)

Jos kappale toimii yhdellä instrumentilla soitettuna, voidaan olla varmoja, että se toimii myös bändin kanssa soitettuna. Jos aloittaa sovittamisen esimerkiksi akustisella kitaralla, mahdollisen huonon aineksen huomaa jo varhaisessa vaiheessa, sillä biisin takana ei ole sähköisen musiikin voimaa ja isoa ääntä tukena. (Heikkinen 1997, 54.)

Bändin kanssa oikeanlainen sovitus voi löytyä kokeilemalla, jammaamalla tai itseltään biisin opettelun myötä. Biisin toimivuutta tulee testattua luonnostaan treenamalla ja yhdessä sovittamalla. Toimivuutta voi tarkastella muunmuassa näistä näkökulmista: kestäkö se soittoa, tuntuuko sen soittaminen mielekkäältä, miten pitkään toimivia ratkaisuja jaksetaan etsiä, milloin hiomiseen tuskastuu? (Heikkinen 1997, 56-57.)

3 OMA SOVITUSPROSESSI

3.1 Oma sovitusprosessi

Opinnäytetyön aiheen tarkentuessa oli heti selvää, minkä tyylistä musiikkia haluan lähteä tekemään. Rock- ja metallimusiikki ovat aina olleet lähellä sydäntäni. Sovitusprosessin alussa lähdin pohtimaan sitä, mitä rockmusiikki genrenä pitää sisälleen ja millaiselle kokoonpanolle kappaleet olisi hyvä sovittaa. Mielestäni sähkökitaran tärkeys korostuu rockmusiikissa eniten erilaisten riffien ja säröisten soundien kautta. Riffi on sävelkuvio, mitä soitetaan kappaleen aikana toistuvasti (Farrant 2022). Myös koskettimien monipuolisten soundien kautta saa erilaisia syvyyksiä sovitukseen.

Aloitin sovittamisen yleensä itsenäisenä työnä käyttäen apuna nuotinnusohjelma Sibeliusia, jolla lähdin tekemään itselleni partituureja sovituksista. Partituuri on nuotti, josta selviää mitä mikäkin soitin soittaa samaan aikaan (Tamminen 2015). Partituurien kautta sain luotua itselleni kaikkien soittimien osuudesta jonkinlaisen kuulokuvan. Niiden avulla rupesin myös kokoamaan bändille tiivistettyjä komppilappuja. Komppilappu on niin sanottu tiivistetty partituuri, eli tapa jolla kerrotaan olennainen informaatio kappaleesta: sointumerkit, nuotit sekä huomioita ja merkintöjä siitä, mikä soitin soittaa minkäkin osan tai asian. Komppiryhmä selviää tällä yhteisellä lapulla, sillä se kertoo olennaisen informaation tiivistetyssä tahti- ja sivumäärässä. (Rockway julkaisuaika tuntematon.)

Jäin kaipaamaan omia melodioita, riffejä ja muita suurempia niin sanottuja radikaalempia muutoksia sovitukseen enemmän. Toisaalta halusin kunnioittaa alkuperäisiä teoksia ja niiden vahvasti tunnistettavia teemoja, mikä johti omien riffien kehittämisen karttamiseen.

3.2 Sovitusprosessin vaikeudet

Sovitusprosessin puolivälissä aloin huomaamaan sovituksissani tietynlaisia toistuvia manereita ja elementtejä. Asian huomaaminen johti yliajatteluun ja pieni muutokseen lukkotilaan, mikä hankaloitti sovitusprosessin jatkamista itsenäisesti. Lopulta asiaan auttoi keskeneräisten ideoiden ja sovitusprosessin vieminen bändiharjoituksiin, jolloin lähdimme kokeilemaan musiikillisesti erilaisia vaihtoehtoja yhdessä. Muilta soittajilta sai hyviä uusia ideoita ja näkökulmia sovitukseen, joita itse ei olisi osannut ajatella.

Kun testataan biisin toimivuutta sovittamisen tai treenaamisen kautta, täytyy myös osata tunnistaa, milloin sen hiomiseen tuskastuu. Kappaleelle ei aina löydetä toimivaa sovitusta, jolloin se on hyvä jättää syrjään odottamaan tulevaisuutta, tai sen osia voi käyttää muissa sovituksissa. (Heikkinen 1997, 56-57.) Aloitin sovittamaan muutamaa kappaletta, jotka eivät kuitenkaan päätyneet bändisoittoon asti. Sovitusten teko lopahti joko ideoiden puutteeseen tai omaan oloon siitä, ettei sovitus ole tarpeeksi hyvä tai se on liian samankaltainen kuin jokin edellisistä sovituksistani. Päädyin kuitenkin hyödyntämään näiden kuopattujen sovitusten valmiita ideoita muutamassa uudessa ja käyttöön tulleessa sovituksessa.

3.3 Instrumenttien sovittaminen

3.3.1 Sähkökitarat

Sovitusprosessin alusta asti oli selvää, että kitaroiden merkitys tulee olemaan tärkeä. Tästä syystä ne olivat sovituksissa laulun rinnalla pääroolissa, niin kuin metallimusiikissa yleensä. Kitaroille sovitin ja kirjoitin komppilappuihin melodialinjoja, riffejä, rytmejä sekä soinnut, joista kitaristit sopivat jokaisen kappaleen kohdalla keskenään sen, kumpi soittaa soolokitaraa ja kumpi komppikitaraa.

Sovituksieni kitaroiden soolo-osuuksiin annoin soittajille suurimmaksi osaksi vapaat kädet. Vain *Valssi tanssitaidotomille* -kappaleen kitarasoolon olin määrännyt ennalta. Myös soittosoundit kitaristit saivat päättää itse.

3.3.2 Basso

Sovitin bassolinjat yleensä basistille suuntaa-antavasti, eli kirjoittamalla komppilappuun jonkinlaisen melodisen ja rytmisen ehdotuksen, jota basisti sai oman mielensä mukaan varioida. Toki mainitsin aina erikseen, mitkä asiat haluan varmasti säilyttää kirjoittamissani linjoissa.

Bassolinjaan haettiin myös erilaista syvyyttä efektipedaalien kautta, erityisesti *She Wolf* sovituksessa. Tässä sovituksessa halusin nostaa basson roolia muutenkin enemmän esille.

3.3.3 Koskettimet

Koskettimet olivat sovituksissani aika pitkälti sointusoittajan roolissa. Tein kuitenkin muutamia valmiiksi kirjoitettua soolopätkiä, kuten *She Wolf* -kappaleen soolo, *Better Off* -sovituksen prechoruksen pohjalla oleva soolomelodia sekä *Valssi tanssitaidotomille* -intro.

Sovitukset saivat erilaisia tunnelmia koskettimien monipuolisen soundimaailman ansiosta. Kerroin aina yhtyeeni kosketinsoittajalle, millaista soundia suurin piirtein itse haluaisin mihinkin sovitukseen, mutta lopulliset soundit hän sai päättää itse.

3.3.4 Rummut

Rumpusovitukset tehtiin aina vasta bändiharjoituksissa. Yhtyeen rumpali sai suurimmaksi osaksi päättää itse millaisia komppeja soittaa eri kappaleisiin. Välillä rumpali antoi muutaman erilaisen komppiehdotuksen, joista valitsin mielestäni parhaan kyseiseen sovitukseen. Yhtyeen kanssa sovituksia soittaessa, saatoin saada ideoita ja muutosehdotuksia, jolloin ohjasin rumpalia soittamaan haluamallani tavalla. Komppilappuihin olin merkinnyt erikseen yhteisiä iskuja sekä kommentteja, jos halusin rummuilta jotain tiettyä.

3.3.5 Laulu

Vaikka laulujen sovittamisen luulisi olevan helpoin asia tällaisessa prosessissa varsinkin silloin, kun sovittajana toimii laulaja, se ei kuitenkaan sitä itselleni ollut. Aloin miettimään ja panostamaan lauluosuuksien sovittamiseen vasta sen jälkeen, kun bändisovitukset olivat miltei valmiita. Näin ollen niiden miettimisessä tuntui tulevan hieman kiire, enkä ehtinyt paneutua niihin niin tarkasti kuin olisin halunnut. Bändisovituksia hioessa olin laulanut sovitusten päälle suurin piirtein samalla tyyllillä, miten alkuperäisissä kappaleissa lauletaan. Harjoituksista otettujen ääninauhojen perusteella aloin tarkastella omaa äänenkäyttöäni sekä sitä, mitä laullisia asioista olisi hyvä muuttaa, jotta ne sopisivat paremmin rockmusiikkiin. Myös äänensävyjä oli syytä miettiä, että sovitukseen tulisi vaihtelua. Erilaisia kontrasteja laulusovituksiin toivat lopulta särön käyttö äänessä, niekkujen käyttäminen tai pois jättäminen, eri laulurekisterit, matalat ja korkeat äänet sekä puheenomaiset - eli rap-osuudet.

Isoimman työn laulusovituksellisesti tein kappaleeseen *She Wolf*. Aloitin sovituksen laulamalla rubatossa, joka toi vaihtelua yleiseen rytmiseen tekemiseen. Koitin tuoda rubato-osuuteen mahdollisimman paljon sitkoa ja pitkää vokaalilinjaa sekä hennom-paa äänenkäyttöä. *She Wolf* sovituksen kertosäe kerrattiin kaksi kertaa, jonka ensimmäisen kertauksen lauloin myös ohennetulla äänensävyllä, eli päärekisterillä. Päärekisterillä (joskus myös ohennerekisteri) tarkoitetaan ihmisen korkeaa äänialuetta, jonka yleensä tunnetaan resonoivan päässä (Voicemanual 2019). Toiseen kertaukseen siirsin ääneni rintarekisteriin, joka loi kertausten välille hyvän ja selkeän kontrastin. Rintarekisteri (myös puherekisteri) on ihmisen äänialan matala osa, joka kuulostaa voimakkaalta ja tunnetaan resonoivan rintakehässä (Voicemanual 2019).

Tämän sovituksen muihin lauluosuuksiin, eli säkeistöihin ja prechorukseen toin alkuperäisestä versiosta poikkeavaa puheenomaisuutta. En siis välttämättä laulanut osuuksien melodioita, vaan enemmänkin puhuin sanat musiikin päälle.

4 KAPPALEET

4.1 Hipit rautaa

Ensimmäinen selkeä kappalevalinta sovitushankintaan oli suomirock-yhtye Eppu Normaalin kappale *Hipit rautaa* albumilta *Studio etana* vuodelta 1993 (Eppu Normaali 1993). Tähän sovitukseen tein ehdottomasti eniten omia sovituksellisia valintoja ja uusia asioita. Käytin kyseisen kappaleen sovituksen inspiraation lähteenä kahta muuta kappaletta alkuperäisen teoksen lisäksi: pop-laulaja Irinan versiota kyseisestä kappaleesta (Irina 2015), jonka sävellaji oli valmiiksi naisäänelle sopiva, sekä ranskalaisen rockyhtyeen Onlap kappaletta *Freak Like Me* (Onlap 2021), josta sain vaikutteita kitarariffien ja melodioiden kehittämiseen.

Hipit rautaa-kappaleen sovittamisen aloitin selvittämällä alkuperäiset soinnut, joita päätin kuitenkin vaihtaa saadakseni sovitukseen uutta kulmaa ja tunnelmaa. Päädyin karsimaan alkuperäisen teoksen sointujen määrää enkä noudattanut kappaleen alkuperäistä harmoniaa. Oman soinnutuksen pohjalta aloin kehitellä päässäni kappaleen introon täysin uutta melodiaa kitaralle, jota alkuperäisessä teoksessa ei ole lainkaan. En säilyttänyt myöskään kappaleen alkuperäistä bassolinjaa, vaan loin linjan itse oman soinnutuksen pohjalta. (Nuottiesimerkki 2.) Tein koko kappaleen rakenteen ja pohjatyon itsenäisesti etukäteen, mutta lopullinen äänimaailma muo-
vautui vasta bändin kanssa.

NUOTTIESIMERKKI 2. Hipit rautaa tahdit 1-4. Sovittanut Elisa Korhonen (Eppu Normaali 1993)

Vein harjoituksiin yhtyeelle komppilapun, mistä selvisi rakenne, soinnut sekä tärkeät melodiat ja riffit, kuten kehittelemäni alkusoitto sekä osien keskellä ja väleissä soittavat yhteiset riffit. Kirjoitin komppilappuun myös kehittelemäni suuntaa antavan bassolinjan. Komppilappu antoi sovitukselle hyvän pohjan, jolloin muita kehitettäviä asioita ei jäänyt kuin rumpukomppi sekä kitaroiden ja kosketinsoittimen äänimaailmat ja efektit.

4.2 I'll make a man out of you

Toinen selkeä kappalevalinta oli säveltäjä Matthew Wilderin ja sanoittaja David Zip-pelin tekemä kappale *I'll make a man out of you*, joka tunnetaan elokuvasta *Mulan* (Coats, Bancroft & Cook 1998). Kyseisestä kappaleesta löytyi vuonna 2021 laulaja Peyton Parrishin (Peyton Parrish 2021) jo valmiiksi sovittama rockversio, jota pystyin hyödyntämään omana inspiraation lähteenä.

Tämä kappaleen sovittamisen aloittaminen tuntui vaikealta, sillä irtaantuminen alkuperäisestä teoksesta sekä Parrishin rocksovituksesta oli hankalaa. Päädyin pohtimaan ensin, mitä haluan alkuperäisestä versiosta säilyttää. Mielestäni soinnut ja sointuvaihdosten rytmitys on tärkeä osa alkuperäistä kappaletta, joten päädyin tekemään yhtyeelleni alustavan komppilapun, josta selviää vain edellä mainitut asiat. Lopullista rakennetta tai muita olennaisia tietoja kuten riffejä tai äänimaailmaa en osannut vielä suunnitella. Harjoituksissa yhtye lähti soittamaan komppilappuun merkitsemääni alkuperäisen kappaleen sointurytmiä ja sointuja rockmusiikille ominaisin tyylikeinoin, kuten lisäämällä kitarasoundeihin säröä. Rumpali soitti sointuvaihdosten iskut mukana sekä lisäsi fillejä ja komppia iskujen väliin. Tästä kokeilusta sain nauhoitettua itselleni ääninauhan, jota apuna käyttäen pääsin työstämään sovitusta itsenäisesti eteenpäin.

Äänitteen avulla sovitustyö oli helpompi aloittaa itsenäisesti. Päätin lähteä rikkomaan alkuperäistä kappaletta lisäämällä osien vaihtumiskohtaan normaalista tahtilajista poikkeavan tahtiosoituksen. Kappaleen tahtilajina on 4/4 (neljä neljäsosaa), mutta muutin säkeistön viimeisen tahdin 6/4 (kuusi neljäsosaa) tahdiksi, josta erottaa ensimmäisen säkeistö osuuden päättymisen. 6/4 tahdissa tulee myös selkeä unisono-riffi, josta säkeistön päättymisen huomaa. (Nuottiesimerkki 3.) Lisäsin osien välille myös dynaamisia eroja - esimerkiksi sovitus alkaa koko bändillä, mutta prechoruksessa jää soittamaan pelkkä kitara, jonka jälkeen muu bändi lähtee hiljalleen kasvattaen tulemaan takaisin mukaan soittamaan. Lisäsin myös sovitukseen alkuperäisen kappaleen rakenteesta poiketen kitarasoolon.

NUOTTIESIMERKKI 3. I'll Make a Man Out Of You tahdit 17-20. Sovittanut Elisa Korhonen (Wilder & Zippel 1998)

4.3 TEXAS

Kolmantena kappaleena aloin sovittamaan suomalaisen pop-rock-yhtye Haloo Helsinki! kappaletta *TEXAS*, jossa vierailmassa ja rap-osuuksia laulamassa on rap-duo JVG (Haloo Helsinki! 2018). Valitsin kyseisen teoksen rap-osuuksien sekä kertosäkeen korkeitten linjojen takia.

Aloitin sovittamisen miettimällä, mitä haluan alkuperäisestä versiosta säilyttää sekä mitä muuttamalla saan siitä kuitenkin mahdollisimman erilaisen. Alkuperäisen kappaleen intron ja säkeistöjen taustalla oleva kitarateema sekä prechoruksen kitarariffi ovat erittäin tunnistettavia, joita en halunnut tästä syystä lähteä muuttamaan. Ensimmäisenä kirjoitin ylös partituuriin teeman sävelet ja rytmityksen. Alkuperäisen teoksen säkeistöjen taustalla on vain rumpukomppi sekä kyseinen kitarateema, eli kunnollista sointukiertoa ei löydy. Lähdin miettimään, millaista sointumaailmaa haluan sovitukseen teeman pohjalta. Päädyin yksinkertaiseen laskevaan sointulinjaan, joka ilmenee bassosta ja kakkoskitarasta. Introssa kitarateema tulee esille voimakkaasti pääosassa, mutta säkeistöihin kitara soittaa dempattuja kieliä. Prechoruksen kitarariffiä päädyin käyttämään unisonona kaikkilla soittimilla, mikä oli mielestäni tehokkain vaihtoehto sovitukseen. Kertosäkeeseen kehittelin laulun taustalle oman riffin, jolla saatiin osaan liikkuvuutta ja erottumaan paremmin säkeistöstä (Nuottiesimerkki 4).

The image shows two staves of musical notation for a piano accompaniment. The first staff, starting at measure 18, is in B-flat major (one flat) and 4/4 time. The tempo is marked as quarter note = 188. The key signature is B-flat major. The first two measures have chords Dm and F. The next two measures have chords Bb and A. The second staff, starting at measure 22, continues the piece. It has the same key signature and time signature. The first two measures have chords Dm and F. The next two measures have chords Bb and A. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

NUOTTIESIMERKKI 4. TEXAS tahdit 18-22. Sovittanut Elisa Korhonen (Haloo Helsinki 2018)

Kertosäkeisiin ajattelin aluksi myös rumpukompin tempon tuplausta, mutta sitä päädyttiin bändin kanssa harjoitellessa käyttämään vasta aivan viimesisessä kertosäkeessä. Tällä saatiin lisättyä loppuun vauhtia ja loppuhuipennusta. Yhtyeen kanssa harjoitellessa sovitukseen kehiteltiin vielä ylimääräinen niin sanottu “fiilistely-intro”, joka on täysin soittajien käsialaa. Innostuin yhtyeen kokeilusta, sillä se toi alun teemaa mukavasti esille ja sitä päätettiin käyttää myös myöhemmässä vaiheessa kappaletta. Toistolla osasta saatiin tunnistettavampi.

Tähän sovitukseen otin kanssani laulamaan ja rap-osuuksia vetämään toisen laulajan. Mielestäni se toi mukavan lisän projektikonaisuuteen, ettei oma ääneni ole ainoana esillä koko ajan. Rap-osuuksien laulaminen oli myös erittäin vaativaa yksin, sillä sanoitukset ovat pitkiä eikä hengityspaikkoja välttämättä ole. Toisen laulajan myötä kappaleen kertosäkeeseen saatiin myös lauluharmoniaa, eli stemmoja.

4.4 Better Off

Seuraavaksi sovitukseksi valitsin opinnäytetyöhöni muun muassa elektronista poppia tuottavan Alex Mattsonin kappaleen *Better off* vuodelta 2020 (Alex Mattson 2020) mieleenpainuvan ja vahvan keskeisen teemamelodian takia. Tämä oli myös ainut kappale, jossa laululliset asiat eivät vaikuttaneet päätökseen valitessani kappaleita tähän sovitusprojektiin. Äänimaailman inspiraation lähteenä käytin suomalaisen heavymetalli yhtye Beast In Black kappaletta *Crazy Mad Insane* vuodelta 2017 (Beast In Black 2017).

Alkuperäisestä teoksesta halusin säilyttää keskeisen teemamelodian (Nuottiesimerkki 5), taustalla esiintyvän kitarariffin sekä rakenteen. Tämän sovituksen kohdalla päätin pitää yllä yksinkertaista linjaa ja kunnioittaa alkuperäistä teosta mahdollisimman paljon, enkä tuoda sovitukseen liian isoja muutoksia. Halusin kuitenkin tuoda säkeistön pohjalle jotain uutta ja erottuvaa. Päädyin luomaan kaikille soittimille yhteisen rytmin, jonka avulla myös laulu saa uutta tilaa säkeistöihin. Prechorukseen loin pääosaan pientä melodialinjaa kosketinsoittimille muun bändin soittaessa sointumattoa. Kertosäe mukailee alkuperäistä teosta, joka alkaa pienestä kasvaen vähitellen kohti välisoittoa, eli keskeistä teemamelodiaa.

NUOTTIESIMERKKI 5. Better Off tahdit 10-17. Sovittanut Elisa Korhonen (Mattson 2020)

4.5 She Wolf

Laulaja Shakiran popkappale *She Wolf* vuodelta 2009 (Shakira 2009) valikoitui sovitusten joukkoon pääteemana toimivan bassolinjansa takia (Nuottiesimerkki 6). Bassolinja lhostuiin kyseiseen kappaleeseen ja sen bassolinjaan jo lapsena, vaikka en varmasti silloin ole musiikista hirveästi mitään ymmärtänyt.

NUOTTIESIMERKKI 6. She Wolf bassolinja. Sovittanut Elisa Korhonen (Shakira 2009)

Tästä kappaleesta halusin sovituksen, jossa on raskaan rockin ja discomusiikin vaikutteita, jotta konserttikokonaisuuteen saadaan erilaisia puolia. Päätin aloittaa sovituksen pelkästään laulun ja koskettimien rubato-introlla, jonka jälkeen ihailmani bassolinja pääsee pääosaan ensin basson ja sitten unisonoriffinä kaikkien kielisoittimien kautta. Alkuperäisessä teoksessa bassolinja jatkuu samanlaisena koko kappaleen läpi, jota itse kuitenkin halusin rikkoa saadakseni eri osien välille vaihtelua.

Itsenäisessä sovitusvaiheessa en päässyt hirveästi perusideoita pidemmälle. Rubato-intro, bassolinjan säilyttäminen ja sen käyttäminen unisonoriffinä olivat ainoat asiat, jotka sain kirjattua yhtyeelleni komppilappuun ylös. Kehittelin myös itselleni paperille valmiiksi muutamia ideoita dynaamisista asioista sekä siitä, missä osassa mikäkin soitin soittaa. Bändiharjoitukseen vein siis keskeneräisen komppilapun, jonka avulla lähdimme yhtyeen kanssa kokeilemaan sovistukseen erilaisia ideoita. Päädyimme jättämään säkeistön laulun taustalle pelkkä basson ja rumpujen komppausta, jonka jälkeen kitara ja koskettimet lähtevät pre-chorukseen mukaan. Kertosäkeeseen itselläni ei ollut oikein mitään ideaa, joten pyysin bändiä soittamaan alkuperäisten sointujen pohjalta vain jotain menevää raskasta komppia. Päädyin jättämään teemana toimivan bassoriffin kertosaäkeestä pois, jolloin siitä tuli erottuvampi. Äänitin yhtyeen soittoa nauhalle, jonka avulla pääsin työstämään rakennetta ja ideoimaan sovitusta lisää itsenäisesti.

Äänitteen avulla sain työstettyä sovituksen itsenäisesti loppuun. Päädyin lisäämään sovitukseen tuplakertosäkeen, väliosan sekä pidentämään vielä aivan viimeistä kertosaettä siitä, mitä se alkuperäisessä teoksessa on. Lisäämäni instrumenttien unisono-väliosa toimii kasvattajana koskettimien pieneen solo osuuteen sekä viimeiseen kertosaäkeeseen (Nuottiesimerkki 7).

NUOTTIESIMERKKI 7. She Wolf tahdit 25-32. Sovittanut Elisa Korhonen (Shakira 2009)

4.6 Valsi tanssitaidottomille

Viimeiseksi sovittavaksi kappaleeksi valitsin muusikko Jarkko Martikaisen *Valssi tanssitaidottomille* vuodelta 2014 (Jarkko Martikainen 2014). Tarkastellessa aiempia sovituksia, tajusin kokonaisuudesta puuttuvan rauhallisemman puolen. Tämän sovituksen tavoitteena oli tuoda kokonaisuuteen vaihtelua rockballadin keinoin. Kaikkien muiden sovitusteni tahtilajina oli pääasiassa 4/4 (neljä neljäsosaa), mutta tämä kappale toi rytmistä vaihtelua kokonaisuuteen menemällä 6/8 (kuusi kahdeksäsosaa) tahtilajissa.

Aloitin sovituksen miettimisen jo itselle tutuksi tulleesta tavasta, eli soinnuista. Halusin karsia ja muokata alkuperäisiä iloisen kuuloisia sointuvaihdoksia, joten lähdin kokeilemaan pianon avulla, mitkä uudet soinnut kävisivät laulumelodian pohjalle. Päädyin pitämään ensimmäisen säkeistön sointupohjan yksinkertaisena, jossa yhtä sointua soitetaan pitkänä noin neljän tahdin ajan ennen sen vaihtumista. Toisessa säkeistössä sointuihin tulee lisää eloa, jolloin ne vaihtuvat joka tahdissa. Pre-choruksen alkupuoliskoon (ensimmäiset 6 tahtia) yhtye soitti unisono iskut, joihin jätin vuorottelemaan vain kaksi sointua alkuperäisen teoksen neljän soinnun sijaan. Loppuolelle (viimeiset 4 tahtia) päätin jättää alkuperäiset soinnut ja komppaus normalisoitui 6/8 kompiksi. (Nuottiesimerkki 8.)

24 PreChorus

1. Vaan Fred Astairekin kademieliin...
2. Siksi muita selitysten...
28 3. Kuka häissään oli päissään...

Kertaus vaan 1. kerralla.

NUOTTIESIMERKKI 8. Valsi tanssitaidottomille tahdit 24-33. Sovittanut Elisa Korhonen (Martikainen 2006)

Myös kertosäe sai pitää omat alkuperäiset sointunsa. Sovituksen lopetuksessa eli outrossa, halusin säilyttää samanlaista tunnelmaa kuin alkuperäisessä kappaleessa. Tähän osuuteen jätin alkuperäiset soinnut ja tunnelma vaihtui enemmän

valssiksi. Tunnelman muuttuminen piti tehdä bändin kanssa huomattavaksi, että se toimisi.

Kun soitimme sovitusta ensimmäisen kerran bändin kanssa, tuntui siltä, että se tarvitsee vielä jotain lisää. Päätin lisätä viimeisen kertosäkeen ja outron väliin pidemmän kitarasoolon, jonka melodian määräsin ennalta. Soolomelodiaksi valitsin pätkiä vuonna 1980 tehdystä suomielokuva Kätkäläisen taustamusiikeista (Onttonen 1980), jotka on säveltänyt säveltäjä Rauno Lehtinen. Elokuvan musiikit soitetaan pääasiassa puhallinsoittimilla, joten niiden siirtäminen sähkökitaralle oli mielestäni hauska idea. Alkuperäiset melodialinjat piti muokata alkuperäisestä 4/4 (neljä neljäsosaa) tahtilajista 6/8 (kuusi kahdeksasosaa) tahtilajiin sopivaksi. Jouduin myös vaihtamaan sävellajia. Kirjoitin soolosta yhtyeelle erillisen komppilapun, mistä selvisi soolomelodia, soinnut sekä kaikkien soittamat yhteiset iskut (Liite 1).

5 KONSERTTI

5.1 Järjestäminen

Sovitusprosessin yhtenä päämääränä oli päästä esittämään kappaleet jossain. Konsertin järjestäminen ei sujunut ongelmitta. Kuopiolaisen ravintola Otopojan kanssa oli alustavasti puhuttu syksyllä 2021, että konsertti järjestettäisiin siellä helmi- tai maaliskuussa 2022. Koronaviruspandemian rajoitukset kuitenkin estivät nämä suunnitelmat alkuvuodesta, sillä ravintoloiden aukioloaikoja sekä ihmisten kokoontumismääriä rajoitettiin. Uutena ratkaisuna suunniteltiin live-stream konserttia suoraan treeniluokasta. Toivottua ja tarvittua kuvauskalustoa ei kuitenkaan löytynyt ja streamin suunnittelu ja järjestäminen tuntui hitaalta. Koronarajoitukset onneksi lievenivät maaliskuun alussa, joten uusi mahdollisuus live-konsertille avautui. Kuiden kappaleen yksittäinen keikka tuntui kuitenkin liian lyhyeltä, mutta onneksi saimme Kuopion konservatorion opiskelijoiden kanssa sovittua yhteiskeikasta. Esiitimme sovittamani kaikki kuusi kappaletta lämmittelybändinä konservatorion My Chemical Romance-tribuuttille.

Virallisen keikkapäivämäärän puuttuminen hidasti konsertin järjestämistä ja valmistautumista. Kun päivämäärä löytyi, aikataulu oli tiukka, eikä järjestelyihin jäänyt niin paljon aikaa kuin olisi toivonut. Treenejä peruuntui ja bändin kokoonpano vaihtui vielä viime hetkillä. Nämä loivat itselleni suurta painetta keikan onnistumisesta. Nopeassa aikataulussa oli toisaalta myös hyvät puolensa. Bändi alkoi ottaa biisejä äkkiä haltuun ja viimeisen treeniviikon harjoitukset sujuivat todella hyvin!

Koronarajoitukset ja aikataululliset ongelmat eivät olleet ainoat asiat, mitkä hankaloittivat konsertin järjestämistä. Bändikokoonpano vaihtui ensimmäisen kerran viisi päivää ennen konserttia, kun lääkäri määräsi toisen alkuperäisen kitaristin soitto-kieltoon solisluun murtuman takia. Toisen kerran kokoonpano vaihtui päivä ennen konserttia, kun basistilla todettiin koronavirus. Molempien soittajien tilalle löydettiin onneksi nopeasti tuuraajat, jotka ottivat sovitukset haltuun äärimmäisen tiukalla aikataululla, käyttäen apunaan kaikista kappaleista tehtyjä komppilappuja sekä aikaisempia treeniäänityksiä. Tuuraajien kanssa soittaessa sovitukseen tuli tottakai hieman alkuperäisistä sovituksista poikkeavia sävyjä, mutta tässä tapauksessa en antanut sen haitata.

Konsertin järjestämiseen yleisesti kuului aikataulutukset, roudaukset, lavakarttojen tekeminen sekä markkinointi, kuten facebook tapahtuman ja julisteen teko. Näitä kaikkia suunniteltiin yhdessä konserttipaikan sekä konservatorion yhtyeen kanssa.

5.2 Esiintyminen

Konsertti järjestettiin Kuopiossa Ravintola Ottopojassa maanantaina 28.3.2022 yhteiskonserttina Kuopion konservatorion My Chemical Romance-tribuutti kokoonpanon kanssa. (Liite 2.)

Konsertti itsessään sujui hyvin ja luontevasti. Soittajilla tuntui olevan suhteellisen varma olo biisien kanssa eikä isoja virheitä tapahtunut. Sovitukset toimivat liveinä hyvin ja konserttitila oli niille oikeanlainen. Yleisöäkin löysi paikalle yllättävän paljon ottaen huomioon sen, että konsertti järjestettiin maanantai-iltana. Pysin saamaan keikan rakenteeseen mahdollisimman paljon vaihtelua. Aloitimme napakasti *I// Make a Man Out Of You* -kappaleella, puoliväliin saatiin vaihtelua toisen laulajan noustessa lavalle *TEXAS*-kappaleeseen ja toiseksi viimeinen kappale *Valssi tanssitaidottomille* rauhoitti loppua toimien setin ainoana balladikappaleena. Keikan päätti henkilökohtainen suosikkisovitukseni *Hipit rautaa*. (Liite 3.)

KUVA 1. Konsertti Ravintola Ottopojassa (Miinala 2022)

Itselleni jäi konsertin musiikillisesta annista hyvä mieli. Stressasin paljon viime hetken soittajavaihdoksia, mutta tuuraajat olivat ottaneet sovitukset erinomaisesti haltuunsa näin nopealla varoitusaajalla. Oma laulujännitystä keikkatilanteessa vähensi

tieto siitä, ettei konsertin arvioinnissa ole kyse pelkästään omasta laulusuorituksesta, vaan kappaleiden kokonaisuuksista. Koska laulaminen ei jännittänyt niin paljon kuin yleensä, jännitys siirtyi puheosuuksiin. Puhuminen yleisölle kappaleiden välissä ei ole ikinä tuntunut itselleni niin vaikealta kuin tässä konsertissa. Olen kuitenkin tyytyväinen konsertin musiikilliseen kokonaisuuteen.

6 POHDINTA

Tässä taiteellisessa opinnäytetyössä päämääränä oli sovittaa popkappaleita rockiksi ja päästä esittämään ne yleisölle. Lopputuloksena oli kuusi sovitusta, joiden avulla tarkastelin ja havainnoin sitä, mitä sovittaminen on ja millaisia erilaisia keinoja siinä voi käyttää.

Koin uuden kappaleen sovittamisen aluksi helpoimmaksi itsenäisesti työskennellen, sillä omien ideoiden kokeilu oli helpointa tehdä yksin. Käytin apunani koskettimia sekä Sibelius-nuotinnusohjelmaa. Välillä itsenäisesti työskennellessä tuli eteen tilanteita, jolloin ei enää tiennyt, mitä sovitukselle pitäisi seuraavaksi tehdä. Tällöin keskeneräisen teoksen vieminen bändiharjoituksiin osoittautui toimivaksi ratkaisuksi, sillä yhtyeeltä sai uusia näkökulmia ja ideoita, joita ei itse osannut välttämättä ajatella. Näin kaikista sovituksista tuli erilaisia, eikä itseään toistavia.

Rockmusiikin tyylipiirteet ovat olleet itselleni musiikin kuuntelun kautta tuttuja, mutta niihin perehtyminen kirjallisen materiaalin kautta teki asiasta konkreettista. Sovittaminen tapahtui itseltäni luonnostaan, enkä välttämättä miettinyt tietoisesti rock- tai metallimusiikin sääntöjä ja yleisiä piirteitä. Toteutin sovitukset pääasiassa oman taiteellisen näkemykseni mukaan. Mielestäni sovituksistani ei voi sanoa, että ne edustaisivat suoranaisesti jotain tiettyä raskaamman musiikin genreä, vaan ne yhdistelivät modernilla tavalla popin, rockin sekä metallimusiikin tyylipiirteitä.

Opinnäytetyön päämääränä oli myös päästä esittämään sovitukset yleisölle, mikä sujuvoitti sovitusprosessia. Tiettyyn päämäärään tähtääminen toi sovittamiseen ja bändiharjoituksiin hyvänlaista painetta saada asiat kasaan tietyssä ajassa. Sovitukset esitettiin Kuopiossa Ravintola Ottopojassa, mikä oli keikkaympäristöltään kyseiselle musiikille otollinen tila. Oli hienoa päästä soittamaan sovitukset livenä yleisölle, sillä se toi sovituksiin varmuutta ja näkökulmaa siitä, toimivatko ne myös kuulijoille eikä vain omaan korvaan. Yleisöltä tullut palaute oli positiivista!

Taustani oman musiikin tekemisessä ei ole kovin suuri. Olen tehnyt jonkin verran sanoituksia, melodioita ja soinnutuksia pianolla, mutta en ole koskaan uskaltanut työstää kappaleitani eteenpäin esimerkiksi tuomalla niitä julki tai edes miettimällä, millaiselle kokoonpanolle kappaleet voisi sovittaa. Tämän opinnäytetyön sovitusprosessi auttoi minua eteenpäin myös oman musiikin tekemisessä. Omien ideoiden tuominen sovituksiin oli aluksi pelottavaa, mutta rohkaisevaa. Luulen, että jatkossa uskaltaa tuoda omia kappaleitani enemmän esille säveltämällä ja sovittamalla niitä eteenpäin, etteivät ne jäisi vain oman pöytälaatikon ja pään syövereihin.

Tätä sovitushanketta voisi myös jatkaa ja kehittää pidemmälle. Vain muutamalla sovituksella lisää olisi kasassa kokonainen setti musiikkia, jota voisi markkinoida ja myydä eteenpäin. Uudet sovitettavat kappaleet voisivat olla esimerkiksi kovassa radiosoitossa olevia poppikappaleita tai vanhempia hittejä, jotka uppoisivat kuulijoihin varmasti myös raskaamapana sovituksena. Itse voisin perehtyä vielä syvemmin eri instrumenttien rockille ja metallimusiikille ominaisiin tyylipiirteisiin, jolloin niiden hyödyntäminen ja ideoiminen soitusvaiheessa saattaisi olla helpompaa. Myös oman instrumenttien soittotaidon kartuttaminen voisi olla soittamista ajatellen hyödyllistä, sillä laulajana on välillä hankalaa tuoda ilmi soittajille sitä, mitä ajaa milläkin omalla idealla takaa.

LÄHTEET

- Alex Mattson 2020. Better off. Video. Youtube - videopalvelu, julkaistu 7.2.2020. <https://www.youtube.com/watch?v=AATnDlbg0dw>. Viitattu 28.2.2022.
- Beast In Black 2017. Crazy Mad Insane. Video. Youtube - videopalvelu, julkaistu 11.3.2017. <https://www.youtube.com/watch?v=RbFpDJsLYOU>. Viitattu 28.2.2022.
- Casal, Sari 2014. Rock tyhmyreille: kummajasikulttuurista massojen musiikiksi. Yle - verkkoartikkeli 8.7.2014. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2014/07/08/rock-tyhmyreille-kummajaiskulttuurista-massojen-musiikiksi>. Viitattu 5.3.2022.
- Coats, Pam (tuottaja) & Bancroft, Tony & Cook, Barry (ohjaajat) 1998. Mulan. Elokuva. Yhdysvallat: Walt Disney Pictures.
- Eppu Normaali 1993. Hipit Rautaa. Albumilla Studio etana. CD-levy. Julkaistu 14.5.1993. Suomi: Poko Rekords.
- Eppu Normaali, 1993: Hipit Rautaa. Nuotti. Sovittanut Elisa Korhonen.
- Farrant, Dan 2022. What is riff in music? A Complete guide. Hellomusictheory -blogi. Päivitetty 21.4.2022. <https://hellomusictheory.com/learn/riff/>. Viitattu 25.4.2022.
- Haloo Helsinki, 2018: TEXAS. Nuotti. Sovittanut Elisa Korhonen.
- Haloo Helsinki 2018. TEXAS. Video. Youtube - videopalvelu, julkaistu 23.2.2018. <https://www.youtube.com/watch?v=X0ldI2XQLfy>. Viitattu 2.2.2022.
- Heikkinen, Risto 1997. Ruma Bändinpoikanen. 1. painos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Irina 2015. Hipit rautaa. Video. Youtube - videopalvelu, julkaistu 5.5.2015. <https://www.youtube.com/watch?v=Aod4lZSHX8A>. Viitattu 2.2.2022.
- Jarkko Martikainen 2014. Valssi tanssitaidottomille. Video. Youtube - videopalvelu, julkaistu 11.11.2014. https://www.youtube.com/watch?v=HJOqjbweJ_U. Viitattu 5.4.2022.
- Karhumaa, Mika 2000. Musiikki bisnes. Kevyt musiikki ammattina ja liiketoimintana. Helsinki: Oy Edita Ab, 51.
- Kortekangas Olli 2005. Vain (säveltäjän) elämää, ei sen enempää - kurkistuksia luovan työn arkeen. Teoksessa Pekka Hako & Risto Nieminen (toim.) Ammatti: Säveltäjä. Helsinki: Otavan kirjapaino oy, 69-76.
- Lilja, Esa 2014. Musiikin sovittaminen. Rytmimanuaali blogi. 25.3.2014. <https://rytmimanuaali.fi/musiikin-sovittaminen-esa-lilja/>. Viitattu 2.2.2022.
- Lilja, Esa 2009. Theory and Analysis of Classic Heavy Metal Harmony. Väitöskirja. Advanced Musicology. Helsingin yliopisto, humanistinen tiedekunta, taiteiden tutkimuksen laitos. <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/19430>. Viitattu 23.4.2022.
- Martikainen, Jarkko 2014: Valssi Tanssitaidottomille. Nuotti. Sovittanut Elisa Korhonen.
- Mattson, Alex 2020: Better Off. Nuotti. Sovittanut Elisa Korhonen.
- McCandless, Gregory Richard 2009. Rhythm and Meter in the Music of Dream Theater. Väitöskirja. A Dissertation submitted to the College of Music in partial fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy. The Florida State University College Of Music. Julkaistu 23.11.2009. <https://diginole.lib.fsu.edu/islandora/object/fsu:180880/datastream/PDF/view>. Viitattu 23.4.2022.
- Miinala, Miikka 2022. Konsertti Ravintola Ottopojassa. Valokuva. 28.3.2022. Kuopio.

- Montiel, Irma 2015. Johdatus musiikin sovittamisen alkeisiin. JAMK-verkkolehti 1.6.2015. <https://verkkolehdet.jamk.fi/openstage/2015/06/johdatus-musiikin-sovittamisen-alkeisiin/>. Viitattu 3.3.2022.
- Multanen, Mari julkaisuaika tuntematon. Korkeat äänet + rytmiikka + efektit. Opetusmateriaali. Ras-piefektit. Mari Multanen.
- Onlap 2021. Freak like me. Video. Youtube - videopalvelu, julkaistu 8.10.2021. <https://www.youtube.com/watch?v=XkzbxUNDxfQ>. Viitattu 2.2.2022.
- Onttonen, Markku (ohjaus) 1980. Kätkäläinen. Elokuva. Suomi: MTV teatteritoimitus.
- Peyton Parrish 2021. I'll Make a Man Out of You. Video. Youtube -videopalvelu, julkaistu 2021. https://www.youtube.com/watch?v=MI_Yne5S810. Viitattu 22.2.2022.
- Rockway julkaisuaika tuntematon. Komppilapun lukeminen. Komppilappu, johdanto. Video. <https://www.rockway.fi/oppitunnit/komppilappu-johdanto>. Viitattu 2.2.2022.
- Schlueter, Brad 2017. Harris, Mick: Scam. Saatavilla <https://drummagazine.com/11-blastbeats-to-master-improve-your-technique-with-this-extreme-chops-challenge/>. Viitattu 3.5.2022.
- Shakira 2009: She Wolf. Nuotti. Sovittanut Elisa Korhonen.
- Shakira 2009. She Wolf. Video. Youtube - videopalvelu, julkaistu 3.10.2009. <https://www.youtube.com/watch?v=booKP974B0k>. Viitattu 28.2.2022.
- Säppi, Mika 2022. Muusikko. Vastauksia sovituskysymyksiin. Yksityinen sähköpostiviesti 22.2.2022. Viestin saaja: Elisa Korhonen.
- Tamminen, Tatu 2015. Orkesterikone - Partituuri. Yle - verkkoartikkeli 26.11.2015. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2015/11/26/partituuri>. Viitattu 6.3.2022.
- Voicemanual 2019. Mitä pää-ääni on ja miten se tehdään? Verkkojulkaisu. Voicemanual -blogi. Päivitetty 7.6.2019. <https://voicemanual.net/fi/2019/06/07/mita-paa-aani-on-ja-miten-se-tehdaan/>. Viitattu 5.4.2022.
- Voicemanual 2019. Mitä rintaääni on ja miten se tehdään? Verkkojulkaisu. Voicemanual -blogi. Päivitetty 31.5.2019. <https://voicemanual.net/fi/2019/05/31/mita-rintaaani-on-ja-miten-se-tehdaan/>. Viitattu 5.4.2022.
- Wilder, Matthew & Zippel, David 1998: I'll Make a Man Out Of You. Nuotti. Sovittanut Elisa Korhonen.
- Wäinölä, Tuomas 2021. Muusikko. Vastauksia sovituskysymyksiin. Yksityinen sähköpostiviesti 8.11.2021. Viestin saaja: Elisa Korhonen.

LIITTEET

LIITE 1: VALSSI TANSSITAIÐOTTOMILLE SOOLON KOMPPILAPPU

Valssi tanssitaiddottomille - Väliosa

♩ = 190

The musical score is written for piano in 6/8 time with a key signature of two sharps (F# and C#). The tempo is marked as ♩ = 190. The score consists of seven systems of music, each with a measure number at the beginning of the first staff. The first system (measures 1-4) has a treble clef staff with a melody and a bass clef staff with a bass line. The second system (measures 5-8) continues the melody and bass line. The third system (measures 9-12) continues the melody and bass line. The fourth system (measures 13-16) continues the melody and bass line. The fifth system (measures 17-20) continues the melody and bass line. The sixth system (measures 21-24) continues the melody and bass line. The seventh system (measures 25-28) continues the melody and bass line. The score ends with a double bar line at the end of the seventh system.

Chord symbols are indicated below the bass clef staff in each system:

- System 1: F#m, F#m, E, F#m
- System 2: F#m, F#m, E, F#m
- System 3: F#m, E, F#m, E
- System 4: F#m, E, F#m, E
- System 5: F#m, A, C#, C#
- System 6: F#m, E, D, C#
- System 7: F#m

LIITE 2: KEIKKAJULISTE

LIITE 3: SETTILISTA

SETTILISTA

Popit Rockiksi 28.03.2022 Ravintola Otopoika

I'll Make a Man Out Of You

Better Off

TEXAS

She Wolf

Valssi Tanssitaidotomille

Hipit Rautaa

ei encorea heh :)